

VUODEN 2024 TALOUSARVION PUOLUEKOMMENTIT

KESKUSTA

Hyvä:

- Menojen nousu maltillista, lautakunnat pysyneet hyvin kehityksessä
- Ei olennaisia karsintoja palveluihin
- Talousarvion tulos siedettävä nykyisessä tilanteessa

Huomioitavaa:

- Asukasmäärän laskun jatkuminen
- Investoinnit, vaikkakin osa ehdollisia, osoittavat Kokemäen halun kehittää kaupunkia. Toisaalta toteutuessaan lisäävät velkataakkaa.
- Valtionosuuksien pieneneminen
- Hyvinvointialueelta saatavien vuokratulojen pienenemistä ei ole huomioitu talousarviossa

SOSIALIDEMOKRAATIT

Hyvä:

- Nykyiset kaupungin palvelut turvataan
- Päätöksenteko pitkäjänteistä, pohtivaa ja ennakoivaa
- Strategiaan ja toiminnallisiin tavoitteisiin sitoudutaan
- Edellisten vuosien ylijäämä puskurina
- Positiivinen kuntamarkkinointi
- Sivistys- ja hyvinvointiosaston organisaatiouudistus toimii

Huomioitavaa:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Asukasluvun vähenemiseen vaikuttaminen
- Asuntotuotannossa lisättävä uusia vuokra-asuntoja
- Konserniyhtiöiden merkitys
- Valtionosuuksien leikkaus v. 2024 30% ja tulevien vuosien leikkauksien vaikutukset
- Investoinnit yhteiskoulun alakerran peruskorjaukseen ja Peipohjan asemaseutuun

PERUSSUOMALAISET

Hyvä:

- Tilikauden tulos näyttää muodostuvan positiiviseksi ja sen kautta kumulatiivinen ylijäämä kasvaa 4,5 M eurosta 6,4 M euroon. Tämä tulee näin ollen antamaan muutamaksi vuodeksi selkänöjää odotettavissa oleville entistä nuikemmille talousvuosille.

Huomioitavaa:

- Asukasluvun lasku on jälleen kiihtynyt pitkähkön aikavälin keskimääräiselle tasolle 100 henkilö/vuosi, syntyvyysennusteen ollessa vain luokkaa 30. Kaupungin talouden ja hyvinvoinnin näkökulmasta tämä kehitys on ymmärrettävästi kaikkein huolestuttavimpia asioita.
- Arvion mukaan korkokulut vuonna 2024 tulevat olemaan 0,5 M€, poistot 2,3 M€ ja lainojen lyhennykset 2,7 M€. Vuosikate 1,67 M€ ei riitä kattamaan edes poistoja. Tähän lisättyä runsaan 5 M€:n investoinnit muodostavat toiminnan ja investointien kassavirraksi -3,4 M€, mikä tarkoittaa lainamäärän kasvua ainakin kahdella miljoonalla (23 M€->25 M€). Asukasta kohti muutettuna lainamäärä kasvaa 3412 erosta 3687 euroon.
- taloussuunnitelman mukaan vuosina 2025 ja 2026 tehdään entisestään kasvavat negatiiviset tilinpäätökset, jotka syövät kumulatiivisen ylijäämän noin yhteen miljoonaan.
- Lopuksi todettakoon, että kaikesta tulevaisuuden kuntatalouden sekä sosiaalisten palveluiden ahdingosta saamme kiittää soteuudistusta, jonka toimeenpanevana työkaluna hyvinvointialue hääräi. Keskuskaupungit vievät ja syrjäkylät vikisevät.

VASEMMISTOLIITTO

Hyvä:

- uusia investointeja, joskin niistä suurin osa ehdollisia
- ei olennaisia palveluja heikentäviä toimenpiteitä

Huonoa:

- alijäämäinen talousarvion tulos
- asukasluku vähenee edelleen
- valtionosuuksien pieneneminen
- lainamäärän kasvu, jos ehdolliset investoinnit toteutuvat

Yleiset huomiot:

- Hyvinvointialueen palvelurakenneselvityksessä esille tulleet mahdolliset heikennykset Kokemäen sosiaali- ja terveyspalvelutarjontaan
- Asukasluvun laskun pysäyttäminen: veto- ja pito voimatekijöihin panostaminen (esim. Kokemäen uudet markkinointivideot, laadukas varhaiskasvatust ja perusopetus, uusien kerros- ja rivitalojen rakentaminen)
- Tulevien vuosien alijäämäennuste edellyttää talouden tarkkaa suunnittelua ja seurantaa

KOKOOMUS

Hyvä:

- Kumulatiivinen ylijäämä kasvaa vielä tänä vuonna, joten tuleville vuosille on jäänyt puskuria, eikä ensimmäiseksi tarvitse miettiä veronkorotuksia. Talouteen liittyen hyvää on myös varautuminen korkojen nousuun. Kiinteistöverotulojen nousu ja Harjavallan sote-keskuksen vuokratulot auttavat myös osaltaan talouden tasapainossa pitämisessä.

Opetukseen panostaminen eri muodoissa jatkuu, alaselän korjauksessa voitaisiin huomioida esimerkiksi koulukeskuksesta puuttuvan musiikkiluokan sijoittaminen remontoitavaan tilaan. Valtuustoseminaarissa esitellyn ja positiivisen vastaanoton saanut Finest Future-hankkeen eli kansainvälisten opiskelijoiden tulo lukioon toivottavasti toteutuu ja lisää osaltaan kiinnostusta lukio-opiskeluun Kokemäellä.

Yhteistyön Prizztechin kanssa jatkuminen on tärkeää, samoin uusiutuvaan energiaan liittyvien hankkeiden toteutuminen.

Huomioitavaa:

Talousarvio on alijäämäinen ja myös suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä, mikä ei saa johtaa veronkorotuksiin. Alenevat valtionosuudet eivät tilannetta helpota, joten huolimatta kumulatiivisen ylijäämästä, tulee taloutta hoitaa vastuullisesti jatkossakin.

Hyvät investoinnit vähentävät käyttökuluja, huonot lisäävät niitä. Talousarviossa olevat investoinnit ovat melko neutraaleja, mutta niiden ajoittaminen oikein vaatii kuitenkin tarkkuutta.

Aleneva väestönkehitys johtuu luonnollisen väestönkasvun negatiivisuudesta. Uudet ikäluokat ovat yhä pienempiä, kun samaan aikaan kalleisuusluvut pysyvät korkeina. Tarvitsemme muuttovoittoa ja Finest Futuren kaltaiset hankkeet voivat osaltaan tilannetta kohentaa, mutta muutakin tarvitaan.

KRISTILLISDEMOKRAATIT

Hyvä:

Vaikka talousarvion taloussuunnitelman laadintaan on liittynyt monia epävarmuustekijöitä, silti nyt käsittelyssä oleva kokonaisuus on sellainen, joka kuitenkin ylläpitää vetovoimaista kuntataloutta Kokemäellä ja antaa mahdollisuuksia kehittää nyt kaupungin ydintoiminnaksi jääneitä osa-alueita, kuten sivistys- ja elinkeinotoiminta. Ainakin vielä tämä talousarvio mahdollistaa sen, että voimme ylläpitää positiivista kuntakuvaa ja kehittää sitä sekä pitää huolta kuntalaisten hyvinvoinnista ja kehittää vihreän siirtymän tavoitteita.

Huomioitavaa:

Meidän on nyt heti keskityttävä yhä enemmän väestökadon torjumiseen. Eli meidän tulee jatkossa luoda enemmän tilaa sille, että Kokemäki saataisiin muutto-voittoiseksi kaupungiksi. Asuntotuotanto pitää saada tavalla tai toisella käyntiin, jotta olemme valmiit otta-maan vastaan uusia asukkaita, kun teollisuutta ja muitakin työpaikkoja saadaan kaupunkimme alueelle. Meidän tulee talousarviota myöten kaikki suunnitelmat keskittää siihen, että Kokemäki huomataan positiivisella tavalla lähiseudulla ja aina koko maan laajuisesti, mielusti ulkomaita myöten. Tämä kaikki tulee olla enemmän kuin pelkkiä lukuja paperilla.